

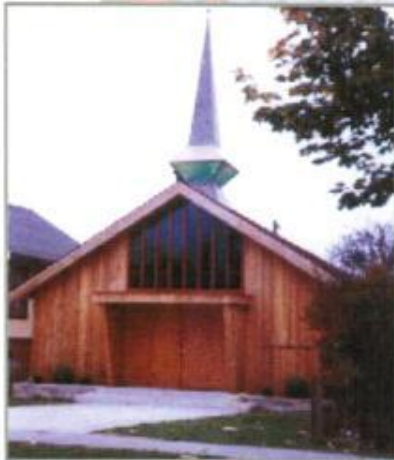
50

év szolgálatban

Első Magyar Református Egyház (KÁLVIN, VANCOUVER 1955)

2791 EAST 27TH AVENUE
VANCOUVER, BC. V5R 1N4
KANADA

HA AZ ISTEEN VELÜNK
KICSODA ELLENÜNK (RÓMVÍBESI)

Képes történeti összeállítás

*a Vancouveri Első Magyar
Református Egyház
(Kálvin, 1955)*

alapításának

50. évfordulója

alkalmából

1955. január 28. – 2005. január 28.

SOLI DEO GLORIA – EGYEDÜL ISTENÉ A DICSŐSÉG

2791 East 27th Avenue,
VANCOUVER, BC. CANADA

Tartalom

1. A kezdetekről –
Nt. Dóka Kálmán és Nt. Mertzger Frigyes előkészítő munkája2. oldal
2. Gyülekezet alakul –
Nt. Metzger Frigyes szolgálata.....4. oldal
3. A harmadik templom –
Nt. Mészáros Sándor szolgálata7. oldal
4. Megelevenedő egyházi élet –
Nt. Csiszár Attila szolgálata9. oldal
5. Két évtized a gyülekezetben –
Nt. Szamosközi László szolgálata11. oldal
6. Rövid beszámoló
a templom hozzáépítéséről és felújításáról 1983 – 198414. oldal
7. A közelmúlt története –
Nt. Szigeti Miklós szolgálata16. oldal

Jelen emlékfüzet megjelenéséhez technikai segítséget nyújtottak:

Nt. Szigeti Miklós – szerkesztés

Kossuth Éva – szerkesztés, fordítás

Herczeg Mibály – borítólap szerkesztése

Valamint azok, akik fényképekkel járultak hozzá a kiadvány megjelenéséhez!

**Külön köszönetet mondunk gyülekeztünk rendes és pártoló tagjainak,
hogy 50 éven keresztül hűséges szeretetükkel gondoskodtak egyházunk
fenntartásáról, és szolgálták megváltó Istenünket –
az Ő dicsőségére, és mindannyiunk javára!**

1.

A KEZDETEKRŐL

Azok, akik most járnak Nyugat-Kanadában el sem tudják képzelni, milyen akadályokkal kellett megküzdeni azoknak, akik itt kerestek maguknak új hazát, akik soha meg nem munkált erdőkkel, sziklakkal és mocsarakkal borított területekből voltak kénytelenek termőföldeket, kerteket, legelőket s később mesterséges vízfolyókat és tavakat elővarázsolni. Szinte minden talpalatnyi földet külön kellett elhódítani az őstermészettől, kezdetben a legprimitívebb eszközökkel. A Kanadába kivándorolt magyarságot hivatalosan 1886 óta, az első kanadai magyar település megalapítása évétől tartják nyilván az illetékes kormányhivatalok.¹

Vancouverben a magyarok 1926 táján kezdtek letelepedni. Legnagyobb részük a város minden részében működő fűrésztelepeken dolgozott, de volt közöttük sok ipari munkás és más üzleti vállalatoknál dolgozó napszámos. Volt azonban pár önálló iparos- és üzletember is közöttük, akik jó nevet és előnyös életkörülményt teremtettek maguknak. 1935-ben alakult meg a Vancouveri Magyar Önképző Egyesület, melyből nőtt ki a későbbi Vancouveri Magyar Kulturális Egyesület.²

Az első református istentiszteletet Vancouverben Nt. Dr. Tóth Kálmán Calgary-i lelképásztor tartotta 1938-ban, a második Világháború kezdetén. Ő álmodta meg a nyugat-kanadai magyar gyülekezetek gyöker-ültetését, jelentvén a Presbiteriánus Egyház missziói központjának Észak-Alberta, Edmonton, Lethbridge, Vancouver és Victoria magyar gyülekezeteinek a lehetőségét. 1938-ban hazautazott, hogy megnősüljön, de a háború kitörése miatt otthon ragadt 1947-ig, amikor már két gyermekkel és fiatal skót-magyar feleségével együtt utaztak vissza Calgaryba.³

Nt. Dr. Dóka Kálmán
1952-ben

A brit kolumbiai első magyar református gyülekezet születése Nt. Dr. Dóka Kálmán nevéhez kapcsolódik. Dóka Kálmán nős és családos iskolaigazgató volt Kipling, Saskatchewan-ban, ahonnan Isten elhívásának engedve beiratkozott a torontói Knox College-ba. Mint teológus diák látogatott el Abbotsfordba 1945-ben, ahol a helyi magyar reformátusok biztatták fel arra, hogy mire elvégzi a teológiát és felszentelik, ők összegyűjtik az első templom felépítésére

szükséges összeget. Az egyszerű templom 1948-ban épült fel a helyi egyházmegye vezetésével. Ide érkezett 1950 augusztusában feleségével és három gyermekével Nt. Dóka Kálmán Abbotsfordra. Ő volt a prédikátora az első brit-kolumbiai magyar templomnak. Évekkel később alakult meg a helyi magyar római katolikus gyülekezet. Dóka Kálmánt Erős István, vancouveri református kérte fel, hogy konfirmáljon nyolc vancouveri református gyermekeket, amit ő – a fénykép tanúsága szerint is – 1951. május 13-án megtett a Mount Pleasant Presbiteriánus templomban. Ekkor a vancouveri magyarok ösztönözték őt arra, hogy tartson havonta vasárnap délutáni istentiszteletet a helyi Magyar Egyesület termében, melyre 20-22, különböző vallású magyar hittestvér jött össze. Ezt a kis magyar közösséget Dóka Kálmán serkentette arra, hogy vállaljanak anyagi felelősséget a templomépítésre. Ő maga is beszélt a Mount

Nt. Dr. Tóth Kálmán

Első tíz református konfirmált Nt. Dóka Kálmán által a Mt Pleasant Presbiteriánus templomban 1951 május 13.-án.
The first confirmation of ten young adults in 1951.

¹ Ruzsa Jenő: *A Kanadai Magyarság Története*, 1938, Hamilton, ON

² *Ibid.*

³ Dr. Tóth Kálmán: *Szerelmem Szeremle*, Előszó, Baja, 1995. Kiadó: Dr. Tóth Kálmán örökösei.

Pleasant gyülekezet templomépitő lelkészének feleségével, Mrs.Ledingham-mel, aki felajánlotta, és később odaajándékozta kis gyermekmissziós épületét a magyar szolgálatra.⁴

Mrs. Ledingham ajándéka, első magyar templomunk a Main Street és a 23-as Avenue találkozásánál.
The gift of Mrs. Ledingham, our first church building

Ekkor Nt. Metzger Frigyes, aki ekkor már megalakította a Kálvin Magyar Református Egyházat Edmontonban, a Presbiteriánus Mission Board átrendelte Vancouverbe.

1953 szeptemberében érkezett a hattagú Metzger család Vancouverbe. Egy fél évig a kegyes Bene Ferenc richmondi házában padlásán lakott az új lelkészcsalád, míg végre az egyházmegye parókiát vásárolt a S.E. Marine Drive-on és a gyülekezetépítés beindult.

Nt. Dr. Metzger Frigyes
1952-ben

Nt. Dr. Metzger Frigyes

Az első magyar református gyereksport 1955-ben a parókia lépcsőjén a tanítóval Mrs. Metzgerrel.
The first Hungarian Presbyterian children's group

Első fénykép magyar, zömében református közösségről. 1938-ban elhunyt egy egyedülálló, szegény honfitársunk, akinek temetési költségeit jó szándékú magyarok adták össze. A koporsó mellett balra fiatalasszony, ölében gyermek: Melies Erzsébet és a kis Bözsike.
The very first Hungarian gathering on a funeral in 1938

Nt. Metzger Frigyes által szerkesztett Új Élet című evangéliumi újság 1955 májusi számának címlapja.
The first Hungarian Presbyterian Newsletter in Vancouver

AZ ÚR AZ EN ORIZÓ PÁSZTOROM

Az 1955 májusi konfirmáció. Nt. Metzger Frigyes mellett a konfirmáltak: Eöry Judith, Erős Margit, Tóth Alice.
The 1955 confirmation group.

⁴ Mrs. Molly Doka, Dóka Kálmán özvegyének bizonyágtétele 2004, December 5-én.

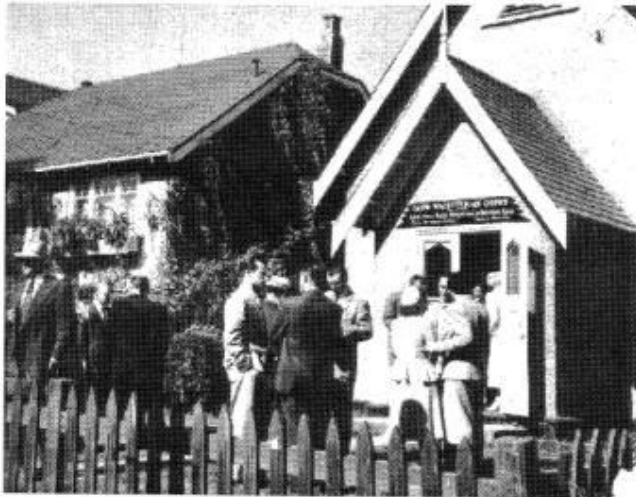
2. GYÜLEKEZET ALAKUL – NT. METZGER FRIGYES SZOLGÁLATA

Az 1952–53. évi Női Kőr egy része szolgálat közben. Balról jobbra: Pusztai Irma, Olajos Margit, Erős Vilma, Mátyás Erzsébet, Gáspár Ilonka, Mettes Erzsébet

Vyugatkanadai magyar karácsony: (álló sor, balról jobbra: Bauer Margaret, Eöry Judit, Erős Margaret, Tóth Alice; ülő sor): Tóth Rita, Eöry Úzonka, Németh Jeannie és Németh Patricia.

Fent: Gyermekkarácsonyi angyalkar 1955
Above left: The Ladies Group at work in 1955.
Above right: 1955 angel-children at Christmas

Balra: 1955 nyarán a gyülekezet tagjai beszélgetnek az istentisztelet után első templomunk előtt a Main és 23-as Avenue kereszteződése közelében.

Left: The congregation front of the first church in 1955.

Balra lent: Egyházunk énekkara énekel Sallós József vezetésével a Mount Pleasant Presbiteriánus Egyház bazárján 1960-as évek elején.

Left: The Choir of 1960.

A gyülekezet kórusa, az 1960-as évek elején a Mt. Pleasant egyházban bazárján énekel

1953. október 23-án, pontosan két évvel a magyar forradalom kitörése előtt tartotta a Westminsteri Egyházmegye Nt. Metzger Frigyes lelkipásztor hivatalos beiktatási istentiszteletét. Ezt tizennégy hónapi – kora reggeltől késő estig tartó – gyülekezetszervező munka követte. 1955. január 23-án hatvanhárom kanadai magyar honfitársunk egyhangú döntéséből született meg a Vancouveri Kálvin János Evangéliumi Református Egyház. Az első választott presbitérium: Erős István gondnok, Bene Ferenc gondnokhelyettes, és Bartha Imre jegyző. A gazdasági tanács első

elnöke Henter Sándor, a Bethlen Kata Női Kör első elnöke Eöry Katalin. Huszonöt magyar gyermek járt szerda délutánonként a parókiára, ahol a lelkipásztor felesége (Margit néni) tanította őket az evangéliumra. Mint az „Új Élet” havi református lapunk fényképriportja jelentette: ünnepi vacsoráinkra százhuszan jöttek össze, felekezeti különbségre való tekintet nélkül.

1956. OKTÓBER

Ki gondolta volna, hogy a kicsiny magyar gyülekezet három esztendei erőfeszítéseiből szilárd alapot vet az Úr ezrek életének megmentésére. A magyar forradalom kitörésekor Brit Kolumbiában gyülekezetünk volt az egyetlen szilárdan szervezett magyar közösség. Ekkor még katolikus magyar közösség nem lévén, az abbotsfordi és a vancouveri magyar református gyülekezeteink népéből vállalkoztak az első magyar tolmácsok, és alakultak meg az első segélyközpontok. Nt. Dóka Kálmán, a Hungarian Refugee Emergency Council elnöke járta ki Ottawában az engedélyt, hogy a kanadai kormány az abbotsfordi repülőteret átadja nekünk menekült magyarjaink befogadására. Egy éven belül hatezer magyar honfitársunk talált itt ideiglenes otthonra, kapott élelmet, ruházatot és reménységet egy új élet felépítésére.

A vancouveri lelkészlakás is menekültotthonná vált. Néha még harmincan is aludtak a parókia minden zugában. A nagytiszteletű asszony a hattagú család helyett harminchatnak főzött naponta. A telefon csöngése csak éjjel szakadt meg, amikor kikapcsolták a telefont, hogy aludni tudjanak. Napközben az autóbusz rendszeresen 50-60 menekültet tett le a parókia előtt, ahonnan melegszívű kanadaiakhoz kerültek átmeneti befogadásra. A nagytiszteletű asszony pedig – akár akarta, akár nem –, megtanult magyarul, mert a férje eközben Ausztriában volt, ahol a menekülttáborokat járta.

Egy derék református vancouveri táblabírónak, The Hon. Alex A. Manson az ötlete volt, hogy menjek el Bécsbe, és hozzak református családokat Kanadába. A gyülekezet és az egyházmegye engedélyével egy héten belül a CP Air különgépe repített Bécsbe, mint egyetlen utast. Állami kiküldöttként, Bécsben, Kanada nagykövete ezernyolcszáz vízumnak a kiadására adott számomra felhatalmazást. A Nemzetközi Vöröskereszt központjában kaptam lakást, és onnan kellett naponta kijárnom az Andau-i határsávra és a Bécs környéki magyar menekülttáborokba. Hideg tél volt, úgyhogy nagy megkönnyebbülés volt számomra, mire az utolsó vízum is elfogyott. 1957. januárjában kéthajónyi menekülttel jöhöttem vissza Kanadába. A tengeri út végeztével honfitársaim hálából a „Magyarok Mózese” névvel ruháztak fel, mert amint az Ige mondja, mi „szilaj és makacs nemzetek” (1.sóltárok 78:8) vagyunk.

Az ezernyolcszáz protestáns honfitársunk között négy református lelkipásztort segítettünk Kanadába családjaikkal együtt : Nt. Csiszár Attilát, Nt. Dávid Jánost, Nt. Fejes Lászlót, és Nt. Seres Ödönt – mindegyiküknek jutott bőven szolgálati hely az új hazában. Sajnálattal vettem, hogy a kormány az általam kíségetett csoportnak csak egy negyedét engedte Vancouverbe – nagy többségük széjjelszóródott a kontinensnyi ország többi tartományába.

Clothes For The Needy Of Hungary
From material of clothes the Hungarian refugees from Vancouver, Seattle, and Winnipeg, Canada, they are busy in the kitchen making and collecting. Nt. Frigyes Metzger is seen cutting along the top of a patching piece of fabric, assisted by Nt. Uzonka Eöry, at the top left.

Nt. Metzger Frigyesnek Eöry Uzonka segít a ruha-segélyszállítmány dobozolásában 1956-ban

Második templomunk

A második templomunk átépítés előtt 1957-ben.
Our second church before renovation in 1957.

Az 56-os forradalom okozta menekülthullám miatti nagy létszámgyarapodás következtében az Egyházmegye megengedte kis templomunk eladását és egy új, nagyobb, 140 ülőhelyes épületnek a megvásárlását a 19-es Avenue-n a Cambie Street közelében.

Az épületet a gyülekezet 30 tagja teljesen átalakította. A terveket Takács Károly építész rajzolta. Erdélyi stílusú, csillagos bronzfedésű tornyunkat Olajos Lajos bácsi vezetésével forrasztottuk össze. Kisgyermekes anyáknak hangszigetelt emeleti szobácskát építettünk. A villanyáram bevezetését és a templom világítási rendszerét a baptista Sallós József elektromérnök tette lehetővé: ő ugyanakkor gyülekezetünk orgonistája és énekkari vezetője is lett. Az épület külső falait gyönyörű cédrus burkolattal vontuk be. A templom felszentelése 1958. június 9-én, pünkösd vasárnapján történt.

„Megáldalak téged... és áldás leszel.” (1. Mózes 12:2)

Templomunkban tartott angol nyelvtanfolyamainkra 582-en jártak. Szociális segélyben több, mint 2000 honfitársunkat szolgálhatunk. Női Körünk 5000 font súlyú ruhaneműt gyűjtött és küldött Európába. Amint ezt az „Új Élet” c. lap jelenti: „A Bevándorlási Hivatal felkérésére megszervezték a menekültek fogadását és elhelyezését. Ebben az első hat hónapban, amikor a kormánytól a menekültek befogadásáért senki sem kapott anyagi támogatást, sokan az önzetlen és önfeláldozó szeretet csodáit tapasztalhatták.

A forradalmat követő esztendő alatt vancouveri gyülekezetünk, valláskülönbösgre való tekintet nélkül, összesen 1300 magyar menekültnek tudott otthont találni. Az év

folyamán tízféle vallásfelekezet tagjai találtak lelki menedéket a református gyülekezet szárnyai alatt. A gyülekezet 85%-a református, 5%-a evangélikus...”

Isten szántóföldjének gazdag vetése – nagy fájdalmak és könnyhullatások ellenére is – megfogant, kisarjadt, és növekedésnek indult. 1961-62-ben úrvacsorázó tagjaink száma 86-ról 106-ra emelkedett. Egyéb templomlátogatóinkkal és gyermekeinkkel együtt gyülekezetünk összlétszáma meghaladta a 350-et. Isten iránti hálával emlékezünk a presbitérium akkori munkás tagjaira: Riskó Pál gondnokra, Kornya Lajos jegyzőre, és Bene Ferenc, Benkő Antal,

Csizmadia Imre, Sallós József, Varga Imre presbiterekre.

Tíz esztendő „mint a tegnapi nap, amely elmúlt és mint egy őrváltásnyi idő éjjel” (Zsoltárok 90:4). 1963 tavaszára az én egyházplántálási időm betelt. Megváltó Istenünk új szolgálatra hívott, és a vancouveri szóránnyegyház gondját egyházközpontunk más munkatársakra bízta. „Mert mi Isten munkatársai vagyunk, ti pedig Isten szántóföldje, Isten épülete vagytok. Az Istenről nekem adott kegyelem szerint, mint bölcs építőmester, alapot vettem, de más épít rá. Vigyázzon azonban mindenki, hogyan épít rá. Mert más alapot senki sem vehet a meglévő kivül, amely a Jézus Krisztus.” (1Korinthus 3:9,11)

Nt. Dr. Metzger Frigyes

A második templom átépítése: toronyépítés, faborítás... stb.
Our second church during renovation

A második templom átépítés után
Our second church after renovation

Rev. Metzger és a Keresztes család a második templom előtt az '50-es évek végén
Rev. Metzger & the Keresztes family in the late 1950's

A vezetőség 1960 májusában a második templom előtt – The Session in May 1960

3.

A HARMADIK TEMPLOM – NT. MÉSZÁROS SÁNDOR SZOLGÁLATA

Nt. Mészáros Sándor nyugalmazott lelképásztorral telefonon tudtam

A Kálvin Magyar Egyház Abbotsfordon 1973. októberében. A kép jobb oldalán fent ifj. Nt. Mészáros Sándor (sötét haj, bajusz, szemüveg), aki egyházunkban szolgált 1963-tól 1967-ig. Elöl, palástban id. Nt. Mészáros Sándor, az abbotsfordi gyülekezet lelkésze 1965-től 1975-ig.

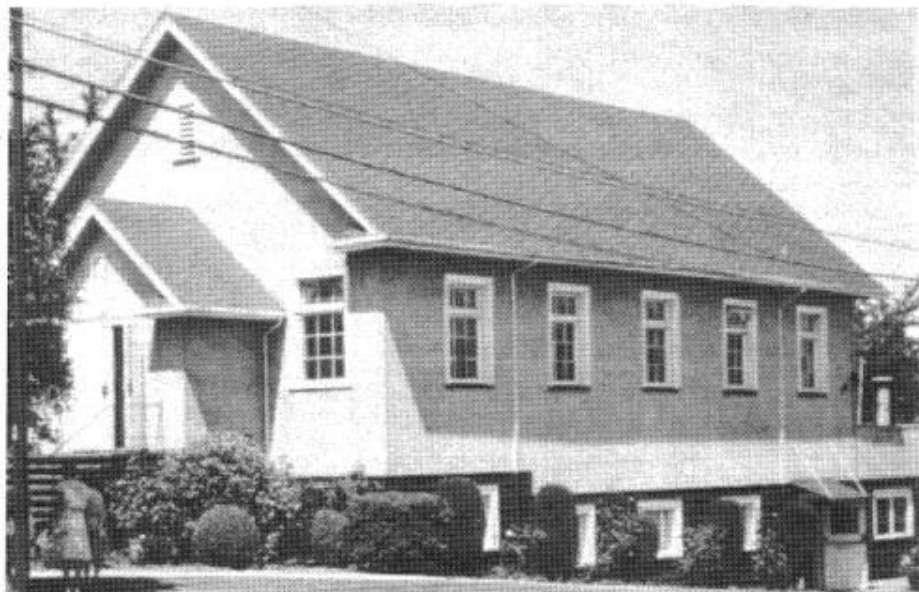
The Hungarian Presbyterian congregation in Abbotsford in 1973.

beszélni a közelmúltban. Abbotsfordon, BC.-ben él feleségével. Elmondta, hogy az 1956-os forradalom idején hagyta el ő is hazáját, mint oly sokan mások. A Budapesti Teológiai Akadémia hallgatója volt a forradalom kitörése idején, ezért Hollandiába kerülve további tanulmányokat folytatott. Az iskola elvégzése után missziói, lelkigondozói szolgálatokat végzett Hollandiában, és az ott töltött évek alatt meg is nősült. Feleségével vándoroltak ki Kanadába, ahol felvételt nyert a Presbiteriánus Egyház lelkészeinek sorába – akárcsak édesapja, aki az Abbotsfordi Kálvin Magyar Református Egyház lelkési szolgálatát látta el 1965-től 1975-ig. Az alábbiakban lelkészelődöm saját kezű beszámoló sorait közlöm kivonatatosan a 30 éves jubileumi kiadvány alapján.

Nt. Szigeti Miklós

Vancouveri egyházi szolgálatom négy esztendő telt fel, 1963-tól 1967-ig. Ez volt az az időszak, amikor a már meglévő egyházak benépesedtek, új missziói gyülekezetek szerveződtek, nagyobb lett a lelkészállomány, a gyülekezeink kelettől nyugatig rendszeres egyházi iratok, konferenciák útján tartottak kapcsolatot, fellendültek a bibliaórák, az evangélizációk – újra magasra szöktek a keresztelesek, konfirmációk és házasságkötések statisztikája. Ifjúságunk és gyermekeink nagy része még az óházában született.

Úgy tűnt, van magasra szárnyaló jelenünk, és biztonságos jövődünk a magunk keretein belül. Így egyházi munkánk majdnem kizárólag csak erre összpontosult, ami már önmagában is teljes erőnket igényelte. Azonban a keresztyénség nagy próbaköve az, hogy mindig „erőnk feletti út” áll előttünk. Ez azért van, mert keresztyénnek lenni olyan megbízatás, mely az evangéliumnak ez egyre szélesebb körben való terjesztését foglalja magában – alkalmas és alkalmatlan időkben egyaránt. Az 1960-as kanadai esztendők az „alkalmas” idők korszaka volt, egyházi körülményeink erre

Egyházunk harmadik templomát Nt. Mészáros Sándor szolgálata alatt vásárolta 1964-ben
We bought our present, third church in 1964.

intettek akkor. Megvolt a gyülekezet. A West 19-es Avenue-ről a jelen helyre, az East 27. Avenue-ra való költözés ebben a meglátásban gyökerezett. Ami az előző lelkész szolgálata, víziója alatt felépült és megerősödött, annak ki kellett terjednie. Megvolt egy aktív, élettel teli gyülekezet: az alap. Az akkori Buchanan Presbyterian Church megszakította szolgálatát, de három városi utca körzetén belül nem volt egyetlen más egyház. Ideköltözésünk azt jelentette volna, hogy nem élünk csupán önmagunknak – bármennyire Isten dicsőségére is –, hanem vállaljuk az erőfelett való utat, a keresztyéni szolgálat kiszélesítését.

Így lett meg ez a templom. Nem szebb, vagy otthonosabb az előbbinél, de tágasabb és több szolgálatra alkalmas. Az egyház akkor és addig egyház, amíg van missziója! Az akkori körülmények közt ez azt jelentette, hogy a Buchanan Church megmaradt Női Köre ajánlkozott a kiterjesztő munka bázisául, s 1966. decemberében 50 környékbeli gyermek jelentkezett a meginduló angol nyelvű vasárnapi iskolára. Kár, hogy a hivatalos átköltözésünk után – két hónap múlva – mi bezártuk előttük a templom ajtaját. „Beolvasztás” volt az ellenszó – ám a valóság az, a diaszpórában a „beolvadás” és „elolvadás” között nincs statisztikai különbség, mindkettő a visszafelé számolás mechanizmusa. A valóság az, hogy a mások iránti keresztyén szolgálatban tartatunk meg. Misszió az, hogy visszük a fátylát, előre nézünk, hogy majd legyen kinek átadni.

Nt. Mészáros Sándor

Hozzáfűzném lelkésztársam beszámolójához, hogy az 1964-ben vásárolt mai templomunkra mindenek előtt azért volt szükség, mert a nagyon szépen átalakított, tágas második templomunk a West 19-es Avenue-n nem rendelkezett megfelelő alagsori, gyülekezeti terem helyiséggel, ahol különféle összejövetelek tartásával közösségi életünket gyakorolhattuk volna.

Egyházunknak mindig is volt és lesz elhívása arra, hogy kilépjen önmaga kereteiből, és vigye Isten szeretetének örömhírét a világba, azaz mindig is volt és lesz missziója – mert ha nem volna, valóban életképtelen lenne. De ez a szolgálata – mint egyházunk elhivatása is – egészen különleges. Soha nem szabad elzárkóznunk senki elől sem, de elsődleges szolgálatunk mégis az, hogy magyar honfitársaink felé vigyük Jézus Krisztus megváltó kegyelmének evangéliumát. Arra hívtunk, hogy legyünk Isten speciális helyzetben lévő népének speciális szolgálatot ellátó egyháza. Ebben a küldetésben tartott meg 50 éven keresztül a mi Urunk – és hisszük, tart meg továbbra is!

Nt. Szigeti Miklós

Reményik Sándor, Templom és iskola

Ti nem akartok semmi rosszat,
Isten a tanútok reá.
De nincsen, aki köztetek
E szent harcot ne állaná.
Ehhez Isten
mindannyitoknak
vitathatatlan jogot ad:
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

Ti megbecsültök minden rendet,
Melyen a béke alapul.
De ne halljátok soha többé
Isten igéjét magyarul?!
S gyermekeketek az iskolában
Ne hallja szülője szavát?!

Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

E templom s iskola között
Futkostam én is egykoron,
S hűtöttem a templom falán
Kigyulladt gyermek-
homlokom.
Azóta hányszor éltem át ott
Lelkem zsenge tavasz-korát!
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

A koldusnak, a páriának,
A jöttmentnek is van joga
Istenéhez apái módján
És nyelvén fohászcodnia.
Csak nektek ajánlgtják

templomul
Az útszélét s az égbolt
sátorát?

Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

Kicsi fehér templomotokba
Most minden erő
tömörülnek.
Kicsi fehér templom-
padokba
A holtak is mellétek ülnek.
A nagyapáink, nagyanyáink,
Szemükbe biztatás vagy vád:
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

1925

4.

ÚJ ÉS MEGÚJULÓ SZOLGÁLATOK

NT. CSISZÁR ATTILA 1968. JANUÁR 1.-TŐL 1976. SZEPTEMBER 1.-IG.

Alábbiakban egyházunk 30. éves fennállása alkalmából kiadott

Templomunk az 1960-as évek végén
Our church in the late 1960's

emlékfüzetből idézzük megboldogult Nt. Csiszár Attila lelkész emlékező, személyes hangvételű sorait:

1967. év végén személyesen jött el Dr. Doing – a Kanadai Presbiteriánus Egyház belmissziói titkára – az ontarioi Londonban a

lakásunkba, és megkérdezte tőlem, elmennék-e Vancouverbe a magyar egyház lelkipásztorának? Miután igennel feleltem, a központi egyház kinevezett a Vancouveri Kálvin János Magyar Evangéliumi Református Egyház lelkipásztorának, 1968. január 1-i

Nt. Csiszár Attila
és felesége Magdolna

hatállyal.

Az egyházmegye vezetősége – több lelkipásztor, presbiter és a gyülekezet tagjainak jelenlétében – 1968. január 4-én este, ünnepélyes keretek között iktattak be tisztségembe.

A legfontosabb feladatomnak tartottam, hogy az evangéliumot hirdessem mind a szószéken, mind a mindennapi élet bizonyágtételével. Azonnal megkezdtem a gyülekezet tagjainak látogatását, hogy személyes kapcsolatba kerüljünk egymással. Kilencévi vancouveri szolgálatom ideje alatt Isten Szentlelkének segítségét kérve igyekeztem végezni munkámat azzal az új

érettel, amelyet még magyar hazánkban az Úr Jézus Krisztus kegyelméből kaptam. Tanúja voltam a magyarországi lelki ébredésnek, amelynek gyümölcsei ma is tapasztalhatók, és nagy áldást jelentenek otthon, mint az egész világon. Itt is találtam drága, hívő lelkeket, akikkel együtt tudtam szolgálni Isten országának szent ügyét.

Gyülekezeti ebéd 1974-ben
Congregational luncheon in 1974

Igyekeztünk eleget tenni annak a várankozásnak, hogy az evangéliumot más lelkipásztorok ajkáról is hallja meg a gyülekezet. Így rendeztük meg rövidesen az őszi evangélizációs estéket, és a Magyar Kultúrházban tartott díszvacsorákat. Itt a következő lelkipásztorok szolgáltak: Nt. Dr. Vatai

László, Nt. Trombitás Dezső, Nt. Dr. Dóka Kálmán, Nt. Metzger Frigyes, Nt. Becske Lajos, és Nt. Nagy István. Hogy a Szentlélek ereje milyen erővel fűjt, azt mi nem tudjuk. Erre vonatkozólag Krisztus Urunk tanítása az igaz, aki ezt mondta Nikodémusnak: „A szél fúj, abová akar és annak zúgását hallod, de nem tudod bonnan jön és hová megy. Így van mindenki, aki a Lélektől született.” (János evangéliuma 3: 8).

Esküvő 1970-ben – Wedding in 1970

Templomi gyereksapat 1975-ben
The children in 1975

Bár a gyülekezet sok megpróbáltatáson ment keresztül, de Isten kegyelme megtartotta, és a sok mindenben előre vitte. Voltak nehézségek, amiket nem lehet elhallgatni. Voltak olyanok, akik saját elgondolásuk és általuk készített

A Női Kör 1976-ban – The Ladies Group

szabályok szerint óhajtották irányítani az egyházi élet menetét. Ezek a szabályok és egyéni elgondolások nem egyeztek meg a presbiteriánus egyház törvényeivel. Az egyházmegye vezetősége helyes irányba terelte a gyülekezet menetét. Ebben nagy segítségünkre volt Nt. Dr. Dóka Kálmán, aki Brit Kolumbia Egyházkerületének missziói felügyelője volt.

Szolgálatom ideje alatt igyekeztünk a magyar testvéri kapcsolatokat tartani a helyi magyr római katolikus egyházzal, és a Magyar Kulturális Egyesület tagjaival. Részt vettünk egymás rendezvényein.

1973. őszén a magyar kultúrházban – a díszvacsonya keretében – megtartottuk a gyülekezet fennállásának húsz éves évfordulóját. Nt. Dr. Dóka Kálmán volt az ünnepi szónok, aki rávilágított arra,

hogyan kezdődött a gyülekezet megszervezése mielőtt a presbiteriánus egyház 1953-ban kinevezte első lelkipásztorát, Nt. Metzger Frigyes személyében. Dr. Dóka már az előző években összegyűjtötte a vancouveri protestáns magyarokat, és Abbotsfordból átjárva rendszeresen tartott istentiszteleteket.

1976. szeptember 1-én nyugdíjba mentem. Bár a vancouveri lelkipásztori szolgálatomban sok nehézség és küzdelem volt, de bizonyosságot tehetek arról, hogy Isten átsegített minden nehézségen. Ha alázatosan szolgáltam Jézus Krisztust és engedtem, hogy ne én éljek, hanem Ő éljen bennem, akkor nem volt hiábavaló a szolgálatom.

Nt. Csizsár Attila

Bódás János, Ki van jelölve a helyed

Azért van síró, hogy vigasztald,
és éhező, hogy teríts asztalt.
Azért van seb, hogy bekösse kezéd.
Vak, elhagyott azért van, hogy vezesd.
Azért van annyi árva, üldözött,
hogy oltalmat leljen karod között.
Azért roskadnak mások vállai,
hogy terhüket te segítsd hordani.
Az irgalmat kínok fakasztják,
s mélység felett van csak magasság.
Ha más gyötrődik, vérzik, szenved,
azért van, hogy te megmutathasd,
hogy mennyi szeretet van benned.

Megmutattad-e néha legalább?
Enyhült s szépült-e tőled a világ?
Vagy tán kezdetől támadt foltra folt
ott is, hol eddig minden tiszta volt?

Mi vagy? Vigasznak, írnak szántak,
menedéknek, oszlopnak, szárnynak.
Ki van jelölve a helyed,
ne nyugodj, míg meg nem leled,
csak ott leszel az, aminek
rendeltettél. - Másként rideg,
céltalan lesz életed.
Mag leszel, mely köre esett,
Elkallódott levél leszel,
Mely a címzetthez nem jut el.
Gyógyszer, ami kárba veszett,
mit sohse kap meg a beteg.
Rúd leszel, de zászlótlan,
kalász leszel, de magtalan,
cserép, miben nincsen virág,
s nem veszi hasznod sem az ég,
sem a világ.

5.

KÉT ÉVTIZED A GYÜLEKEZETBEN

– NT. SZAMOSKÖZI LÁSZLÓ SZOLGÁLATA 1976. SZEPTEMBER 1.-TŐL – 1998. ÁPRILIS 1. -IG

Ötven esztendő. A végtelen időben egy nem is látható villanás. Az ember életében, több mint egy fél emberöltő, egy gyülekezet életében talán Istentől jövő biztatás, bizonyíték a megtartásra.

Szeretvendégség a gyülekezeti teremben
1978-ban – Buffet lunch in 1978

Gyermekkarácsonyi műsor, betlehemes
1977-ben – Nativity play in 1977

hogy az Úrtól kapott új, megtért lelki étellel úgy szolgáljam Őt, hogy az kedves legyen Neki, és az Ige egyetemes kijelentésével megegyező.

Első feladatnak azt tekintettem, hogy az Ő házat rendbe hozzuk. Azt mondtam, ha mi szeretünk szép, rendezett otthonban lakni, akkor azt kell biztosítsuk a mi Urunknak is.

Az igehallgató gyülekezet 1980-ban – The congregation in 1980

Nagy kiváltságnak és kegyelemnek tartom, hogy az Úr ebből az ötven esztendőből megengedte, hogy szolgáljam Őt huszonegy és fél évet.

Most, amikor felkérésre írni kezdem ennek az időszaknak a rövid áttekintését, azzal az előrebocsátott elnézésekéréssel teszem, hogy nem lehetek részletes és minden történést megemlítő. Hiszem, hogy minden gyülekezetnek megvan a maga anyaga, aki részletes jelentést ad a mennyieiknek és majd egykoron, amikor az Úr kegyelméből ott leszünk Őnála, akkor ott elolvashatjuk mindazt, ami itt kimaradt.

Konfirmandusok a szószék előtt 1980-ban
Confirmation group in 1980

1976. szeptember 1.-től kaptam a kinevezést a vancouveri gyülekezetbe, a megboldogult és szeretett Nt. Csiszár Attila lelkipásztor nyugalomba vonulása után. Nt. Dr. Dóka Kálmán, az akkori közegyházi szuperintendens intézte Torontóban az idekerülésem, amiután befejeztem a Knox Teológiai Intézetben tanulmányaimat.

A gyülekezet szeretettel fogadott és karolta fel indulásunkat. Vágyam az volt,

Csigatészta készítés 1983-ban
Pasta making session in 1983

A gyülekezet nagy lelkesedéssel és odaadással kezdte meg és fejezte be azt a munkát, amelynek ma is örülhet.

Több, már Nt. Csiszár Attila lelkész által megkezdett gyülekezeti tevékenységet felújítottunk, és sikeresen tovább folytattunk. Így a levestészta készítését a Női Kör szervezésében és részvételével úgy, hogy bibliamagyarázattal, imádsággal kötöttük össze a szolgálatokat.

A Biblia- és imaórák bevezetését megkezdtuk a templom helységében. Áldott együttlétek voltak ezek még akkor is, ha a részvétel ingadozó volt.

Nagy hangsúlyt fektettünk az évente ősszel megtartott ünnepi vacsoránkra a vancouveri magyar kultúrházban. Itt felekezeti különbség nélkül gyűltek össze Vancouver magyarjai. Az évenként meghívottaktól csak azt kértem, hogy

Nt. Cseri Kálmán a vendéglátókkal 1984 őszén a frissen elkészült, megújult gyülekezeti teremben
In our renewed congregational hall in 1984

üzenetüknek két fő témája legyen: legyen lelket építő és magyarságot erősítő. A meghívottak neveit itt sok lenne felsorolni, csak egy néhány nevet említenék: Ft. Dr. Bütössi János püspök úr, Nt. Cseri Kálmán, Nt. Végh Tamás, Nt. Szabó Péter, Ft. Dr. Csiha Kálmán püspök úr, Ft. Dr. Szabó Dániel egyházkerületi főgondnok úr, Ft. Tőkés László püspök úr.

Bevezettük szombatoként a magyar iskolai oktatást. Örömmel vettük, hogy azokat a gyerekeket látjuk itt viszont, akik a vasárnapi iskolai oktatásban is részt vettek. Áldásosak voltak a vasárnapi iskolások évadzárói, ahol a gyülekezet előtt adtak

Gyermektáborozás 1985-ben White Rock-on.
Summer Camp in White Rock in 1985

számot a tanultakról.

Örültünk, hogy a nyári táborozásokat is meg tudtuk szervezni, ahol

Konfirmáció 1990 júniusában – Confirmation

bibliismeretet, magyar oktatást adtunk a gyermekeknek.

A konfirmációs oktatásokat angol nyelven tartottuk, hogy jobban megértsék az anyagot a fiatalok. A gyülekezet előtti számonkérés azonban a magyarul összeállított kérdésekre történő feleletekkel történt.

Közben folyamatosan gyakoroltam a családi és beteglátogatásokat.

Háromhavonként

küldtem ki az „Egyházi Híradó”-t, amelyen keresztül mélyíteni tudtuk a tagokkal a kapcsolatot.

Már az 1980-as években felmerült annak az igénye, hogy a templom északi részét le kellene bontani, és egy emeletes szint hozzáépítésével növelni az ingatlan belső alapterületét, amely új osztálytermeket, és nagyobb, modernebb helyiségeket biztosítana a gyülekezetnek. Az

Gyülekezeti piknik 1993-ban – Picnic in 1993

1982. novemberben tartott rendkívüli közgyűlés szavazta meg a bővítést. A tervet Csutkai Eszter építészmérnök és Nagy Péter mérnök vállalták, ingyen. A Baraksó János püsbiter szervezésével még 1980-ban megalakult gyűjtési bizottság – felekezeti különbség nélkül – úgy tudta mozgósítani a vancouveri magyarságot, hogy az ő segítségükkel 1984 őszére a gyülekezet az

Építkezés utolsó fázisai 1984-ben: a konyha kialakítása. Alsó kép: Ft. Dr. Dóka Kálmán és Szendrey János terveket szemlélik az új konyhában
The last stages of the renovation in 1984

építkezést be tudta fejezni Szendrey János mérnök, a gazdasági tanács elnökének vezetésével – adósság nélkül. A hálaadó istentisztelet október 28-án volt Ft. Dr. Dóka Kálmán szolgálatával.

1985-ben az őszi ünnepi nagyvacsora keretében emlékezett meg a gyülekezet 30 éves fennállásáról, ahol az ünnepi előadó Ft. Dr. Dóka Kálmán volt, aki a gyülekezetet Abbotsfordból Vancouverbe kijárva megszervezte és beindította. Az évfordulóról emlékalbumot állítottunk össze.

Ft. Tökés László a szószéken 1995- ben

A fenti események felsorolása már így is hosszúra nyúlt, pedig még mindent meg lehetne említeni, amelyekben a tagok és pártoló tagok, a Női Kör, Swecera Rózsika néni vezetésével fáradhatatlanul és nagy odaadással vették ki részüket.

A parókia cseréje 1995-ben is egy nagy megvalósítása volt a gyülekezetnek. Sajnos ezután, az 1997-es esztendővel feszültség keletkezett a közösségben egy kereszteléssel kapcsolatban, amelyben a lelkész kitartott az igei tanítás, a központi egyház törvénye és az egyházmegye vezetése mellett, ami miatt szakadás keletkezett a gyülekezetben.

Az 1995-ben vásárolt parókia – The manse

A meggyengült gyülekezeti életben még bomlasztó jelenségek is beálltak, aminek következtében az egyházmegye úgy határozott, jobb, ha a lelkész korai nyugdíjba megy.

Visszatekintve a szolgálati évekre, biztos vagyok abban, hogy bennem is sok hiányosság volt. Az Úr legyen irgalmas nékem is és mindannyiunknak, akik az Ő országában tevékenykedtünk, és hála legyen Neki, hogy felhasznált bennünket az Ő országa építésében. Egyszer majd világosabban látunk, és akkor megmondják nekünk az igazi igazat.

Addig kívánom a gyülekezetnek, lelkipásztorának, és a vezetőségnek az igével, hogy: „*Szeretettel szolgáljatok egymásnak*” (Galata 5:13), „*nem a szemnek szolgálván, mint akik embereknek akarnak tetszeni, hanem mint Krisztus szolgálói*” (Efézus 6:6), hogy a 100 éves évfordulót is meg tudja tartani az elkövetkező nemzedék.

Isten áldását kívánva

1995 karácsonyán egyházunk kórusa énekel
Máté István kántor vezetésével
Church choir at 1995 Christmas

Nt. Szamosközi László

Reményik Sándor, Az eljövendőt várom

Már ledőlnek a lelkem tornyai,
Miket a hiúság emelt,
És porrá teszek minden cifra házat,
És pusztasággá teszem e kebelt,
Hol főlehajtvá bujdos az alázat.
E kongó pusztaságban, végtelen,
Csillagtalan, adventi éjeken
Várom az eljövendőt.

A költőt.

Az egyetlen, az igazit, nagyot,
Akinek én csak szolgálja vagyok,
Aki majd tüzzel, lélekkel keresztel
És hódít lanttal, karddal és keresztel,
Őt várom, őt, az igazit, nagyot,

Mert én fáradt vagyok,
Mert én gyenge vagyok,
S ó, mert nem én vagyok az igazi!

Az én bíborom: ronggyá foszlik el,
Az én aranyam: ónná folyik szét,
Nekem a mennyországom is pokol,
S a szívárványom csupa szürkeség.
Az én muzsikám: "vén cigány" zenéje,
Én érzem: ez a vég.

Az eljövendőt várom.

És egyengetem az ő útjait:
Fogékony, izzó szívekre találjon!
S én majd megnyugszom, ha lábához tettem
Kopott lantom és kopott csatabárdom.

6.

RÖVID BESZÁMOLÓ

A KÁLVIN JÁNOS MAGYAR EVANGÉLIUMI REFORMÁTUS EGYHÁZ TEMPLOMÁNAK

HOZZÁÉPÍTÉSÉRŐL ÉS
FELÚJÍTÁSÁRÓL.

1983 – 1984

Az építkezés 1983 nyarán elkezdődött, és a hálaadó istentiszteletet 1984. október 28.-án tartottuk

A gyülekezet tagjai nagy számban, önzetlenül vettek részt az építkezésben; sőt, ezen felül a vancouveri magyarság jó része – felekezeti különbség nélkül – adományaikkal, tehetségükkel, idejükkel járultak hozzá terveink megvalósításához. A Női Kör több ízben is ebédrel vendégelte meg a dolgozókat. Néhány személy az építkezés megkezdésétől a befejezésig szüntelenül jelen voltak, hozzáértéssel részt vettek az elvégzendő feladatokban, minden munkában. Azt lehet mondani, hogy ők voltak az „építkezés rugói”. A folyamatos istentiszteleti szolgálatot, gyülekezeti rendezvények

lebonyolítását nem zavarta meg a bővítési építkezés – még a bazárt is meg lehetett tartani.

Mindenki úgy érezte, hogy segít egy kis magyar gyülekezet templomának szebbé, jobbá és nagyobbá tételében – az Isten dicsőségére. Isten áldása kísérfje őket!

Az építkezés megkezdésekor a gyülekezetnek még nem állt rendelkezésére a kivitelezés teljes költsége, de az építkezés folyamán mindig akadtak személyek, akik adományaikkal hozzásegítettek bennünket a munka folytatásához, így az építkezés befejeződhetett – adósság nélkül!

Elmondhatjuk: az Úr építette a házat, és annak építői nem hiába dolgoztak! Legyen Övé a dicsőség!

Mit építettünk?

A templom végéhez régen hozzáépített egy-szintes rész már nem felelt meg a követelményeknek az elavultsága miatt. Az egészet le kellett bontani, és helyébe újat építeni. Az új rész tervei már kétszintesre készültek. A felső szinten három terem, alattuk új tágas konyha készült el, modern felszereléssel. Két illemhelyet, nőt és férfit helyeztünk el az alsó részen, figyelembe véve a mozgássérültek igényeit is. A vészkijáratú széles ajtók miatt több

helyen falat kellett bontanunk, ezért a gyülekezeti terem, és a templomban a szószek környéke felújítását is elvégeztük.

A gyülekezeti teremnél a mestergerendát és az öreg mennyezetet függesztett mennyezettel tüntettük el. A mennyezet fölött két oldalt elszívókat építettünk be a terem szellőztetésére. A terem világítására a mennyezetbe helyezett neon lámpák lettek hivatva. A padló alá hőszigetelő, föléje szőnyeg, a bejárati részre linóleum került. A belső falak felújítását is elvégeztük.

A fűtést három önálló fűtőberendezés látja el: egyik a felső szobákat, a másik a gyülekezeti termet, a harmadik a templom belsejét fűti. A villanyvezeték-rendszer teljes cseréje is elkészült. Vészkijárat jelzőket, tűzoltó készülékeket szereltünk be a szabályoknak megfelelően.

Az új résszel együtt a templom tető befedése is elkészült. Az elavult facsatornákat alumíniumra cseréltük, a lefolyókkal együtt. A tetőről lefolyó esővizet ülepítő gödörbe vezettük, onnan pedig a városi csatornába. A külső fal alját alumínium sávokkal (siding-al), a felső részt vakolattal (stucco-val) borítottuk. Az épület köré beton járdát készítettünk, és a gépkocsik számára kijelölt parkolóhelyeket is rendbe hoztuk.

Szendrey J. János

Professional Engineer – az építkezés idején a Gazdasági Tanács elnöke, az építkezés levezetője

